

NYHETER

Tipsa oss på VK:s redaktion

Har du ett nyhetstips eller förslag på något vi bör skriva om?
Ring oss på 090-17 60 10 eller **mejla till** redaktion@vk.se.
Du kan också **skicka ett sms** eller mms till nummer 72 090.

Stefan
Åberg

Patrick
Krainer

Nyhetsledning: Stefan Åberg, Patrick Krainer, 090-17 60 10 Nyhetsredaktionen: 090-17 60 10 E-post: redaktion@vk.se

VK granskar: Slöseriet inom Umeå kommun

90 kommunanställda fick

NOTAN: 763 920 KR. En del kommunanställda får en jultallrik, andra en symbolisk julklapp. Umeå kommuns it-avdelning är generösare mot sina anställda – julen 2013 fick de var sin surfplatta för 7689 kronor. Notan för kommunen: 763 920 kr.

UMEÅ. Den 16 december 2013, åtta dagar före julafton, levereras 90 surfplattor av märket Microsoft Surface pro 2 samt 90 tillhörande tangentbord till Umeå kommun.

Surfplattorna, som köptes in från Media Markt i Umeå, kostade 7689 kronor styck medan de tillhörande tangentborden kostade 799 kronor. Fakturan på 763 920 kronor ställdes från Media markt till Umeå kommuns samhällsbyggnadskontor, det verksamhetsområde som it-avdelningen då tillhörde. Några dagar före julafton delades de ut till de 90 anställda.

– Det är ingen tvekan om att det var en julklapp, säger den väl insatta källan.

Enligt de handlingar från Umeå kommun som VK tagit del av så har man motiverat köpet av surfplattorna med att det var en utbildningsdator. I villkoren för surfplattan, som de anställda fick skriva under när de mottog den, framgår dock att surfplattan inte ska användas i det direkta arbetet.

I villkoren står att den är "ett kompletterande arbetsredskap" och att de med den "vill uppmuntra till egen forskning och utbildning".

Att den skall användas för egen utbildning motiveras med att man vill "undvika störningar i den ordinarie arbetsmiljön". Det står vidare att eftersom tanken med plattan är egen fortbildning så erbjuds heller inte någon handhållningsupport.

"Vi förutsätter att alla ut-

Julklapp för max 350 kr

Vad kommunanställda i Umeå fått i julklapp har varierat både mellan verksamheter och år. Vissa anställda har inte fått något medan andra har fått en symbolisk klapp eller jullunch.

Umeå kommun har inte haft någon gemensam policy kring julgåvor till de anställda utan varje verksamhet har hantierat frågan på egen hand.

Sedan 2015 finns dock en kommungemensam hantering där **maxbeloppet per anställd är 350 kronor** för en julklapp eller jullunch.

VK GRANSKAR

Många av de viktigaste avslöjandena har börjat med ett tips från allmänheten. Du kan **tipsa VK:s grävgrupp via telefon eller mejl**. Har du uppgifter som är känsliga – använd i sådana fall vår krypterade tipsfunktion på <https://granskar.vk.se>

ELIN TURBORN
090-17 60 53
elin.turborn@vk.se

forskar Windows 8.1 miljön. Kan med fördel göras hemma" och "När du känner dig trygg med operativet, ta med datorn till jobbet och testa utifrån din egen arbetsvardag", står det i villkoren.

Trots att det står i handlingarna att surfplattan ägs av kommunen uppger VK:s källa att hela syftet med surfplattan var att det var en julklapp.

Att det inte var ett arbetsredskap säger inte minst formuleringarna "kan med fördel göras hemma" och att den inte ska "störa den ordinarie arbetsmiljön". Att det skulle vara en utbildningsdator säger källan bara var en förevändning för att det skulle se korrekt ut rent administrativt.

– Att kalla det utbildningsdator är bara ett sätt att dölja vad det egentligen handlar om. Man hittade på detta för att det skulle se okej ut i handlingarna, säger källan.

Det var heller inte bara de an-

ställda som arbetar direkt med operativsystem på it-avdelningen som fick var sin platta för att "utforska Windows 8.1". Bland de 90 som mottog en platta återfinns flera personer som inte arbetar direkt med it, däribland några som arbetar med ekonomi, förvaltningsstöd och verksamhetsstöd.

– Man behöver inte utbilda en hel avdelning om man går över till Windows 8. Alla jobbar inte med Windows 8 på det sättet, det är bara några få som behöver utbilda sig för att kunna ge support. Är det en kompetens som alla behöver? Då ska man få en riktig utbildning i det, då kan man inte säga att anställda ska utbilda sig själv hemma, säger källan.

I de kommunala handlingarna framgår också att man rättfärdigat köpet av surfplattorna för 763 920 kronor med att det är en besparing.

Enligt en kalkyl som gjorts skulle det nämligen kosta 1,2 miljoner att utbilda i Windows 8.1 utan utbildningsdator. Till saken hör dock att någon övergång till Windows 8.1 aldrig har gjorts i Umeå kommun och att någon utbildning därför inte behövdes.

Kommunen använder fortfarande Windows 7 – samma operativsystem som man använde sig av 2013 när de 90 anställda på it-avdelningen fick var sin utbildningsdator.

– Vi kör fortfarande Windows 7, säger nuvarande it-chefen Tomas Forsberg.

Vem som tagit beslutet om att köpa in de 90 surfplattorna är oklart. Av fakturaunderlaget framgår att köpet attesterats av den tidigare it-chefen samt en ekonom på samhällsbyggnad,

Direktör: "Hört att det uppfattats

UMEÅ. Umeå kommuns samhällsbyggnadsdirektör Margaretha Alfredsson säger först till VK att surfplattorna inte alls var en julklapp. Senare under intervjun vänder hon dock och medger att hon hört talas om att surfplattorna har uppfattats som det av de anställda.

– Det är klart att det har pratats om en del saker, men det är inte någon julklapp i den bemärkelsen eftersom den fortfarande ägs av Umeå kommun, säger Margaretha Alfredsson.

Men du har hört att det har uppfattats som en julklapp?

– Det har jag hört.

Så det är ingen överraskning att vi nämner ordet julklapp här?

– Nej, säger Margaretha Alfredsson, som julen 2013 i egenkap av samhällsbyggnadsdirektör var högsta ansvariga chef över it-avdelningen.

Är det rimligt att anställda får eller "får låna" en sån dyr julklapp med tanke på att vissa knappt får en jultallrik?

– Rimligheten är att vi räknat hem det som en utbildningsinsats. Jag tror också att alla på Umeå kommun förväntar sig att våra medarbetare på it ska vara specialister.

Så man kan säga att de anställda fick en utbildning i julklapp?

– Det kan man nästan säga.

Margaretha Alfredsson säger att det var i samband med att de skulle gå över från operativsystemet Windows 7 till Windows 8 som man gjorde en kalkyl som

kom fram till att det skulle vara billigare med surfplattor i stället för en regelrätt utbildning. Windows 8 visade sig enligt henne dock "vara förkastligt" och därför övergick man till att utbilda i Windows 10 på surfplattorna i stället.

– Så egentligen har vi sparat in lika mycket som de kostade och mer därtill, så det här har varit en lyckosam satsning, säger hon.

Det står i handlingarna att det är en utbildningsdator och att man

vill "uppmuntra till egen forskning", "undvika störningar i den ordinarie arbetsmiljön" och att "det med fördel kan göras hemma". Ska man verkligen vidareutbilda sig hemma?

– Det finns ju många sätt att vidareutbilda sig på, och det är klart, det kan man ju ha synpunkter på.

Har ni som arbetsgivare uppmuntrat medarbetare att utbilda sig hemma i något annat fall?

– I det här fallet är det ju konkret, men jag känner inte till